

RETIE

#TrotsOpRetie

#N-VA.Retie

PROGRAMMA GEMEENTE RETIE N-VA RETIE

GEMEENTERAADSVERKIEZING 14 OKTOBER 2018

Inhoud

Voorwoord.....	3
1 Algemeen bestuur.....	4
1.1 Burgeradvies blijvend waarderen	4
1.2 Een bestuur moet niet alles doen	4
2 Inburgering & integratie.....	6
2.1 Een retributie invoeren voor vreemdelingenkaarten	6
3 Bestuurlijke organisatie.....	7
3.1 Werken met kennis en kunde	7
3.2 De bestuurskracht verhogen	7
3.3 Vriendelijk, vlot en klantgericht	8
3.4 Kwalitatief.....	8
4 Economie.....	9
4.1 Kernversterking	9
4.2 Ondernemingsvriendelijke gemeente.....	9
4.3 Toerisme als troef.....	9
4.4 Toerist in eigen dorp	10
5 Financieel beleid.....	11
5.1 Uitgaven onder controle	11
5.2 Duurzame infrastructuur, ook voor de volgende generatie	11
5.3 Een integraal investeringsverhaal	13
5.4 Een houdbaar schuldbeleid: begrensd!.....	13
5.5 Een verantwoorde subsidiepolitiek – ook voor verenigingen.....	14
6 Leefmilieu.....	16
6.1 Zorgen voor een betere luchtkwaliteit.....	16
6.2 Een goed ruimtelijk beleid met aandacht voor hemelwater en waterlopen.....	17
6.3 Een afvalbeleid dat gaat voor minder	17
6.4 Een structureel gezonde landbouw ondersteunen.....	17
6.5 Dierenleed vermijden en misbruik kordaat aanpakken.....	18
7 Mobiliteit – Openbare werken	20
7.1 Riolerings- en zuiveringsgraden optrekken ruim boven de 80 procent	20
7.2 Herstellen, opmaken en vernieuwen van fietspaden, straten en pleinen.....	21
8 Onderwijs.....	22
8.1 Blijvende samenwerking stimuleren over de netten heen	22

8.2	De Gemeentelijke Basisschool blijvend ondersteunen	22
9	Ruimtelijke ordening.....	23
9.1	Verstandig verdichten, verstandig vergroenen.....	23
10	Sociaal beleid.....	24
10.1	Armoede structureel aanpakken.....	24
10.2	Vroegtijdig detecteren van armoede zodat de problemen niet groter worden.....	24
10.3	Een gezinsbeleid dat jonge gezinnen ondersteunt	24
10.4	Een toegankelijke gezondheidszorg	25
10.5	Gezondheidsbeleid.....	26
10.6	Een inclusief beleid voor personen met een beperking.....	27
10.7	Een onbezorgde oude dag voor onze senioren.....	28
10.8	Strijd tegen vereenzaming en sociaal isolement.....	28
10.9	Een sociaal woonbeleid.....	29
11	Veiligheid	30
11.1	Investeren in veiligheid	30
12	Vrije tijd.....	31
12.1	De gemeente als samenhangende gemeenschap.....	31
12.2	De gemeente ondersteunt als partner.....	32
12.3	Actieve participatie	33
12.4	Ruimte en infrastructuur voor vrije tijd	33
12.5	Een kwalitatief sportbeleid voor iedereen.....	34
12.6	Een gemeenschapsvormend cultuurbeleid.....	35
12.7	Een beleid voor kinderen, tieners en jongeren.....	36

Voorwoord

Beste Retenaar,

Met enige trots stellen wij, N-VA Retie, ons verkiezingsprogramma aan u voor. Het is tot stand gekomen door vele brainstormsessies met N-VA-mandatarissen, leden maar ook niet leden. Een groep enthousiaste Retienaren die geen lid zijn van N-VA maar op deze manier wel hun steentje wilden bijdragen. We willen ze allemaal dan ook hartelijk danken voor hun inbreng.

Een belangrijk luik in het programma is de vrijetijdsbesteding in Retie. We moeten u niet vertellen dat Retie een bruisende gemeente is. Hieraan dienen we wel te blijven werken en zo ook de komende jaren van Retie het gezelligste dorp in Vlaanderen te blijven.

Enkele andere punten komen ook vaak terug: het gemeenschapsleven, menselijk contact, het onschatbare belang van vrijwilligers en verenigingen, de levenskwaliteit en mobiliteit in het centrum en daarbuiten.

Als N-VA Retie naar de toekomst van onze gemeente en haar inwoners kijkt, dan ziet ze een landelijke gemeente waar de ziel van verenigingen een voorbeeld is waaraan de hele gemeenschap zich kan spiegelen.

Respect voor de mening van de burger is en blijft voor ons cruciaal. Boven de hoofden van de Retenaar besturen, is niet onze stijl. Als jullie ons belonen met verantwoordelijkheid in het gemeentebestuur, dan besturen we samen mét u.

Alvast veel leesplezier,
#TrotsOpRetie,

Bruno Van Hecke,
Voorzitter N-VA Retie

1 Algemeen bestuur

Een lokaal bestuur functioneert op geld dat afkomstig is van burgers en bedrijven. We moeten er dus uiterst omzichtig mee omspringen want elke euro kan maar één keer worden uitgegeven. Voor ons moet het lokaal bestuur zich dan ook spaarzaam opstellen en duidelijk gefundeerde keuzes maken. De overheid kan niet alles op zich nemen of ondersteunen en kan ook niet iedereen subsidiëren.

1.1 Burgeradvies blijvend waarderen ... Hoe realiseren we dat?

Wie verkozen is, krijgt van de inwoners een mandaat om beleid te voeren. Het is dan uiteraard aan hen om hun verantwoordelijkheid op te nemen. Een goed politicus doet dat evenwel goed geïnformeerd en weet wat er bij de publieke opinie leeft. Als gemeenschapspartij vinden we het dan ook belangrijk om de **burgers te betrekken** bij de voorbereiding van de gemeentelijke besluitvorming. Hierbij staan we open voor de inbreng van iedereen, of het nu gaat om **informatieverstrekking, adviesverlening** of het aankaarten van **bezorgdheden**. Dit wensen we ook te bekomen via de provinciale actie: **‘veerkrachtige dorpen’**.

Nadien is het echter de verantwoordelijkheid van de verkozen politici om de uiteindelijke beslissingen te nemen en uit te voeren.

Een goed/mooi voorbeeld is het **overlegorgaan** met de **Retiese burger** omtrent de heraanleg van de markt. Verder in de toekomst zullen de burgers geraadpleegd worden als er werken in het vooruitzicht zijn met een dergelijk grote omvang.

Adviesraden zullen ook nog steeds geraadpleegd worden, al dan niet in een andere vorm. De adviesraden zoals ze nu bestaan worden **geëvalueerd en bijgestuurd** waar nodig. Vergaderen om te vergaderen is zinloos. **Vergaderen met inhoud, aangevuld met eventuele workshops, geeft meer resultaat en meer betrokkenheid.**

We maken werk van een **digitaal meldpunt**. De burger kan zo op een eenvoudige en snelle manier **bezorgdheden en opmerkingen** kenbaar maken.

1.2 Een bestuur moet niet alles doen ... Hoe realiseren we dat?

We voeren in Retie een grondig **kerntakendebat** zonder taboes. Welke taken een lokaal bestuur moet opnemen, verschilt van gemeente tot gemeente. Dit is afhankelijk van bijvoorbeeld haar omvang en het plaatselijke private aanbod, maar elk lokaal bestuur moet het debat wel voeren.

We bekijken **welke dienstverlening we beter uitbesteden**. Hierbij maken we een onderscheid tussen het bepalen van de strategische keuzes en het in de praktijk brengen van het besliste beleid.

Bij zaken waar verenigingen of inwoners zelf een uitvoerende verantwoordelijkheid kunnen opnemen, nemen we als lokale overheid **een regisserende rol** op. Die kan bestaan uit het uitwerken van een beleidskader of het samenbrengen van verschillende actoren. De uitvoering laten we meestal aan hen over.

Ten opzichte van verenigingen die onderling zelf voor de nodige werkafspraken zorgen, stellen we ons indien nodig slechts **faciliterend en ondersteunend** op. Denk maar aan het voorzien van de nodige gemeenschappelijke infrastructuur of de ondersteuning via het uitlenen van logistieke materialen.

2 Inburgering & integratie

Als lokaal bestuur willen we ons steentje bijdragen tot een **succesvol asiel- en migratiebeleid**. Hierbij zijn we **zacht voor zij die onze hulp echt nodig hebben. En hard voor zij die misbruik maken van onze lokale gastvrijheid**.

We **benutten de instrumenten** die het Vlaams niveau ons biedt voor **inburgering en integratie**. Op die manier helpen we nieuwkomers op weg in hun inschakeling in onze lokale gemeenschap. Inburgering, ook in de dorpsstraat, mag niet vrijblijvend zijn. Migratie en integratie moeten in goede banen worden geleid. Zoniet leidt dit tot ernstige maatschappelijke problemen.

De hulpverlening vanuit het O.C.M.W. zet in op het volgen van **taalcursussen**. We gaan op zoek naar een sociale tewerkstelling waarin verschillende aspecten aan bod komen o.a. aanleren van een job, aanleren van een taal en integreren in de maatschappij.

2.1 Een retributie invoeren voor vreemdelingenkaarten ... Hoe realiseren we dat?

Het afleveren van verblijfskaarten voor asielzoekers, erkende vluchtelingen of subsidiair beschermden kan druk op onze lokale administratie zetten. We voeren een **lokaal retributierecht** in voor de **aflevering, verlenging, vervanging of hernieuwing van verblijfskaarten**. Die retributie levert 50 euro op, maximaal één keer per jaar. Wij vinden dit als N-VA niet meer dan logisch, ook eigen inwoners betalen voor de aflevering van hun identiteitskaarten of internationale reispaspoorten.

3 Bestuurlijke organisatie

Een sterk gemeentelijk bedrijf!

Men moet als een goede huisvader omgaan met publieke middelen. Kortom, **wij gaan voor een verantwoordelijk, efficiënt en klantvriendelijk gemeentelijk bedrijf!**

Nogal te vaak functioneert de lokale overheid als een logge, gesegmenteerde organisatie met bureaucratische procedures en tal van onoverzichtelijke vertakkingen. Wat ons betreft moet het gemeentelijk bedrijf een transparante en slagkrachtige organisatie worden, met een eigentijds personeelsbeleid en een nog sterkere focus op klantvriendelijkheid.

Inwoners en verenigingen die zich willen engageren voor hun gemeenschap botsen nogal te vaak op een muur van regels. De papiermolen waar zij doorheen moeten om zaken geregeld te krijgen, is veelal ontmoedigend. Ambtelijke doolhoven moeten we daarom afbouwen.

Bestuurlijke efficiëntie, doeltreffendheid en digitalisering moeten de leidraad vormen in de gemeentelijke organisatie.

3.1 Werken met kennis en kunde ... Hoe realiseren we dat?

Om burgers op de meest efficiënte manier verder te helpen, moet men werken met kennis van zaken. Een performant kennismanagement is absoluut noodzakelijk. Een organisatie moet op langere termijn zorgen dat de kennis en kunde die door haar medewerkers en in haar diensten wordt opgebouwd, op een degelijke manier wordt overgedragen en bewaard. Zeker in Retie is dit van belang, waar soms met éénmansdiensten wordt gewerkt en er dus geen back-up voorhanden is, heeft het bestuur de absolute plicht om systemen te voorzien die de continuïteit van de diensten en bij uitbreiding het bestuur waarborgen.

Om het leerproces te vergemakkelijken, het werk beter op elkaar af te stemmen en als leidraad voor nieuwe en ervaren medewerkers dienen de **'te volgen procedures'** in Retie vast gelegd te worden in een **hand- en draaiboek**. Bovendien worden de burgers op die manier altijd op dezelfde en meest doeltreffende manier geholpen.

3.2 De bestuurskracht verhogen ... Hoe realiseren we dat?

Retie wordt met meer en complexere beleidsdomeinen geconfronteerd. Ons lokaal bestuur draagt bovendien een steeds belangrijker verantwoordelijkheid om voor maatwerk te zorgen. Voor veel gemeentebesturen stelt dit een probleem: hun bestuurlijke en organisatorische capaciteit is niet langer aangepast om een antwoord te bieden op de vragen en uitdagingen die op hen afkomen. Voor N-VA Retie is er een duidelijke noodzaak om de bestuurskracht van onze gemeenten te versterken. Alleen zo kan de dienstverlening kwalitatief en betaalbaar blijven.

We gaan na of een **nauwere samenwerking** of zelfs een fusie met onze **omliggende gemeente** kan bijdragen tot een **efficiëntere en slagkrachtigere lokale overheid** voor de inwoners. Samenwerkingen en fusies bieden tal van schaalvoordelen, die op termijn ongetwijfeld

renderen in het voordeel van de burger. Dat doen we niet enkel via **transparante samenwerkingsverbanden** die een voordeel voor de gemeenten oplevert maar ook door deelname aan specifieke **samenaankopen** en in te tekenen op de **raamovereenkomsten** die de **Vlaamse overheid** aanbiedt.

3.3 Vriendelijk, vlot en klantgericht ... Hoe realiseren we dat?

De gemeente is het bestuursniveau dat het dichtst bij de burger staat. In de eerste plaats moet het er dan ook voor die burger zijn. Een klantgerichte dienstverlening is essentieel, niet alleen voor de inwoners, maar ook voor partners waarmee de gemeente samenwerkt. In de werking van het gemeentelijk beleid moet klantvriendelijkheid centraal staan, zowel bij het vormgeven van het beleid als bij het opzetten van administratieve processen. Het snel inspelen op vragen, bezorgdheden, bemerkingen en het vlot afhandelen van administratieve procedures en dossiers moet onze eerste zorg zijn.

- ✓ Om burgers niet nodeloos te laten wachten, **optimaliseren we de loketwerking**. Daarbij zorgen we voor een goede doorstroming. De tijdsdruk in de hedendaagse maatschappij is immers van dien aard dat onze burgers elke vorm van tijdsverlies het liefst minimaliseren.
- ✓ We **informer** onze burgers duidelijk over de stand van zaken van hun vraag of dossier en communiceren heldere termijnen waarbinnen men een volgende stap kan verwachten. Niets wekt immers meer ergernis op dan wanneer men over dergelijke zaken in het ongewisse wordt gelaten.
- ✓ We organiseren op regelmatige basis **klantenbevragingen**. Dat kan zowel actief, door middel van een enquête, als passief – bijvoorbeeld door een permanente suggestie box. Een klantgerichte dienstverlening houdt rekening met wat de burger ervan verlangt.

3.4 Kwalitatief ... Hoe realiseren we dat?

Een vlotte service impliceert uiteraard niet dat alles snel moet worden afgehandeld. De burger heeft recht op een correct en volledige behandeling van zijn vragen en dossiers. Als partij dragen we een kwalitatieve dienstverlening hoog in het vaandel. Een sterke inzet op kwaliteitsbewaking vinden we als vanzelfsprekend.

We **evalueren** de organisatorische werking van de gemeente grondig. Niet enkel via een **externe kwaliteitsdoorlichting** maar eveneens door de **implementatie** van een **eigen controle en evaluatiesysteem**. De kwaliteit van een organisatie staat of valt immers met de kwaliteit van haar interne werking.

4 Economie

4.1 Kernversterking ... Hoe realiseren we dat?

Een leefbare kern staat voor ons gelijk met een divers en kwaliteitsvol aanbod aan handel, horeca en diensten. Daarnaast zetten we ook in op toerisme en cultuur, een verzorgde publieke ruimte en toegankelijke publieke dienstverlening. Het **verder uitwerken (RUP)** van het **richtlijnenhandboek** omtrent meergezinswoningen in het centrum alsook het vastleggen en implementeren van ons kernhandelsgebied kan hierin een duidelijke basis vormen.

4.2 Ondernemingsvriendelijke gemeente ... Hoe realiseren we dat?

Het lokaal ondernemerschap vormt de basis van onze welvaart. Dit zorgt voor tewerkstelling en draagt bij tot het welzijn van onze burgers. Daarom willen we ook maximaal kansen bieden aan zelfstandige ondernemers en bedrijven. We maken werk van een positief, open en ondersteunend beleidskader en hebben steevast oog voor de belangen van onze lokale economische actoren.

De **ontvangsten** van het **promotiefonds** worden **geïnvesteerd** in het **(kern-)winkelgebied**. Verder pleiten we voor de responsabilisering van de middenstand door middelen toe te kennen voor concrete **kernversterkende acties (bijv. gezamenlijke promotie, laatavondopeningen, Krikkrak...)** al dan niet ondersteund door administratieve en organisatorische taken door de gemeentelijke diensten te laten uitvoeren.

De **ronde tafel lokale economie** kan hierin een **regierol** opnemen.

4.3 Toerisme als troef ... Hoe realiseren we dat?

Toerisme is een motor van economische ontwikkeling en creëert toegevoegde waarde. De gemeente kan een belangrijke rol spelen als regisseur door het **bestaande aanbod** aan toerisme en horeca **te promoten en te ondersteunen**.

4.4 Toerist in eigen dorp ... Hoe realiseren we dat?

Nieuwe inwoners kennen Retie logischerwijs onvoldoende om een goed beeld te krijgen wat er in ons dorp allemaal te beleven valt. We verwelkomen nieuwe inwoners in ons mooi dorp met een informatiepakket maar ook met een **rondrit doorheen ons dorp**.

We willen hen de kans geven om **Retie te leren kennen op een ontspannen, leuke en attractieve manier**.

Dit kan bijvoorbeeld door een jaarlijkse rondleidingen in Retie te organiseren. Natuurlijk willen we onze Retiese inwoners niet vergeten en plannen we zo'n 'toer door Retie' driejaarlijks in.

De ronde tafel toerisme kan hierin een regierol opnemen.

5 Financieel beleid

Een financieel gezonde gemeente!

De lokale overheid functioneert met het geld van de burger. Daarmee moet omzichtig worden omgesprongen. Een transparant financieel beleid, met een begroting in evenwicht is dan ook cruciaal. Daarbij moeten we, zeker in de huidige budgettaire context, keuzes durven maken.

Blijven investeren is noodzakelijk, terwijl het overheidsbeslag zonder twijfel blijvend in de gaten moet gehouden worden.

5.1 Uitgaven onder controle ... Hoe realiseren we dat?

Als elke goede huisvader moet ook het lokale bestuur zijn rekening op orde hebben. De eerste grondregel daarbij is om niet meer uit te geven dan er binnenkomt. De gemeentelijke uitgaven moeten strikt onder controle worden gehouden. Sluipende budgetverhogingen moeten we te allen tijde vermijden en onnodige marges moeten worden ingekrompen.

- ✓ Telkens wanneer **nieuwe budgetten of meerjarenplannen** worden opgemaakt, vertrekken we van een **wit blad zonder verworvenheden**. Door zogenaamd **'zero-based'** te werken moet men elke uitgave opnieuw verantwoorden en worden er geen zaken aangehouden omdat die voorheen nu eenmaal ook al zo waren.
- ✓ Wanneer doorheen het jaar bepaalde **weloverwogen beleidskeuzes meerkosten** met zich meebrengen bovenop het voorziene budget (zoals onvoorziene opportuniteiten bij een lopend project), **compenseren** we dat steeds onmiddellijk door de verlaging van een ander budget. We staan **geen ad-hoc uitgaven** toe zonder dat het duidelijk is waar het geld vandaan komt.
- ✓ We maken bij de budgettering van het beleid de vergelijking met andere gelijkaardige gemeenten en projecten. Op die manier proberen we een standaard te bepalen waaraan we ons kunnen spiegelen bij het nemen van financiële beslissingen.
- ✓ We **beperken de stijging van de exploitatie-uitgaven** minstens tot een objectieve en relevante maatstaf, zoals bijvoorbeeld de inflatie of aangroei van de bevolking.
- ✓ Tijdens het jaar houden we ons aan een **strikte budgetopvolging** waarbij we op heel regelmatige basis een formele controle uitvoeren en de budgetten eventueel bijsturen.
- ✓ We voeren enkele **gerichte kostenbesparende maatregelen** door, zoals het herbekijken van onze energiecontracten. Waar het een meerwaarde biedt, tekenen we in op de raamcontracten die de Vlaamse overheid ter beschikking stelt.

5.2 Duurzame infrastructuur, ook voor de volgende generatie ... Hoe realiseren we dat?

Burgers willen kunnen rekenen op een degelijke gemeentelijke infrastructuur die langer meegaat dan één legislatuur. Ook het investeringsbeleid moet daarom verder kijken dan de volgende verkiezingen. Wij willen een duurzaam beleid voeren, dat ook op lange termijn

houdbaar en betaalbaar is. Daar moet nu, zeker bij investeringen, al rekening mee worden gehouden.

- ✓ Bij het **becijferen en goedkeuren van investeringsprojecten nemen we alle toekomstige kosten mee in de analyse**. Investerings brengen gedurende hun gebruiksperiode immers ook exploitatiekosten met zich mee, zoals onderhoud en uitbating. Ook voor die kosten moeten middelen worden voorzien.
- ✓ We **onderhouden** het gemeentelijk **patrimonium consequent** en wachten niet tot iets bouwvallig is vooraleer we ingrijpen. Een regelmatige controle en opknapbeurt zorgt ervoor dat investeringen zoveel mogelijk genot bieden aan de bevolking. Rekening houdend met de gebruikintensiteit wordt het basispatrimonium, zoals wegen en groenvoorzieningen, regelmatig onderhouden.
- ✓ Eerder dan veel geld te spenderen aan prestigeprojecten die gewoon leuk zijn om te hebben, focussen we met onze investeringen op zaken die een echte lokale meerwaarde voor de burgers creëren (economisch, maatschappelijk, toeristisch...).
- ✓ We leggen onszelf een zekere **investeringsdiscipline** op door bij aanvang van de legislatuur budgettaire investeringsdoelstellingen te bepalen. Zo bepalen we bijvoorbeeld vooraf hoeveel geld we van het totale budget aan nieuwe investeringen zullen spenderen.
- ✓ We maken werk van **één administratief modern dienstencentrum** waar zowel gemeente als O.C.M.W kunnen huisvesten. Een lokaal bestuur voor elke inwoner. Door het optimaliseren van onze loketwerking kan iedereen er terecht. Aan dit dossier koppelen we ook steeds het onderzoek naar een **herhuisvesting van de bibliotheek**.
- ✓ **Mooi Retie:**
We zetten sterk in op het leven in de buurten en woonstraten. Naast het vaste onderhoud krijgt **elke buurt tijdens de toekomstige legislatuur minstens een extra onderhoudsbeurt**. Men focust op problemen die met beperkte ingrepen kunnen opgelost worden en maakt ruimte voor opfrissing, herstelwerken en opfleuring.

5.3 Een integraal investeringsverhaal ... Hoe realiseren we dat?

We staan voor een integrale aanpak. Alle investeringsprojecten bekijken we van in het begin vanuit verschillende invalshoeken. Investeringsprojecten zijn niet louter een zaak van één specifieke dienst of zelfs van één gemeente. Zo is de bouw van bibliotheek niet enkel een zaak van de bibliotheek en stoppen de wegen niet aan de gemeentegrenzen.

- ✓ Al vanaf de **beginfase** van een **project betrekken we alle diensten** en domeinen die nodig zijn. Op die manier kan men meteen rekening houden met alle aspecten – of het nu gaat om de groenaanleg, de nutsvoorzieningen, de mobiliteit... of de constructie op zich.
- ✓ Bij **investeringsprojecten** die een raakvlak kunnen hebben met andere gemeenten, stemmen we alle noodzakelijke elementen **gemeente overschrijdend** op elkaar af. Op het vlak van mobiliteit hebben burgers bijvoorbeeld geen boodschap aan gemeentegrenzen. Als bestuur moeten we daarop anticiperen.

5.4 Een houdbaar schuldbeleid: begrensd! ... Hoe realiseren we dat?

Niet alle grote investeringen kunnen zomaar direct betaald worden. Als investerende organisatie is het dus heel normaal om een zekere openstaande schuld te hebben. Wij zijn er wel van overtuigd dat hieraan een grens moet zijn. Welke die grenzen zijn, is afhankelijk van de specifieke lokale situatie en kan verschillende vormen aannemen.

- ✓ We stellen een **schuldplafond of schuldnorm** in. Bijvoorbeeld door het aftoppen van de schuldgraad op een bepaalde periode of percentage aan werkingsinkomsten, of een drempelbedrag dat de schuld per inwoner niet mag overschrijden.
- ✓ We bepalen **normen** waarvoor we schulden willen aangaan en waarvoor niet.
- ✓ We **lenen nooit om werkingstekorten** op te vangen. Als er verliezen geboekt worden op de dagelijkse werking, moeten we de tering naar de nering zetten. We gaan geen putten maken om andere te vullen.
- ✓ We behouden steeds het zicht op de totale omvang en samenstelling van de **schuld**, en de evolutie hiervan op **langere termijn**. Dat overzicht bezorgen we in alle **transparantie** aan de raadsleden en onze inwoners. ...
- ✓ We hanteren eigen **criteria op lange termijn** om de **betaalbaarheid van de leninglasten te garanderen**. Leningen lopen doorgaans langer dan het zesjarige meerjarenplan en de daarin reeds opgenomen normen. De betaalbaarheid moet eveneens op die langere termijn beoordeeld worden. Zo vermijden we dat er 'lijken uit de kast vallen'
- ✓ We **herfinancieren leningen** waar dit over de resterende looptijd meer winst oplevert dan de kost van de herziening. Hierbij laten we de concurrentie tussen de banken ten volle spelen, zonder dat we de risico's uit het oog verliezen.

5.5 Een verantwoorde subsidiepolitiek – ook voor verenigingen ... Hoe realiseren we dat?

Subsidies moeten voor ons:

- ✓ Transparant en objectief zijn
- ✓ Niet vanzelfsprekend zijn; het beste instrument hoort op de beste plaats
- ✓ Ook zelf verworven worden door de gemeente

Als **goede huisvader** is het aan het gemeentebestuur om niet enkel **subsidies** te geven, maar ook zelf alle mogelijkheden voor de **externe financiering** van projecten te bekijken. Nogal te vaak worden subsidiemogelijkheden echter niet benut. We behoeden ons er evenwel voor om bepaalde projecten op te zetten, louter en alleen om subsidies binnen te halen

De **subsidies toegekend aan de verenigingen** worden herbekeken: ons voorstel hierin is omschreven en duidelijk berekend. De **totale subsidiepot zal stijgen met 15% per jaar**. Dit zal de lokale verenigingen met dagelijkse werking maar ook tijdelijke verenigingen of zelfs buurtcomités ten goede moeten komen. Zo willen we in Retie een nog **grote verbondenheid creëren** op straat-, plein- en dorpsniveau.

Heel concreet wensen we:

- ✓ Het budget van **buurt in de kijker** op te trekken:
Om een gezellig samen zijn te creëren en het samenhangingsgevoel te versterken **subsidieren** wij **buurtcomités** die een **buurtefeest of kleinere straatfeesten** organiseren.

Sterke buurten en wijken zijn de basis van een gelukkige lokale gemeenschap. De cohesie binnen buurten en wijken bevorderen is daarom erg belangrijk. Wij willen dan ook het subsidieproject 'Buurt in de kijker' dat reeds voor onze kermiscomités bestaat uitbreiden. Dit door wijk-, buurt- en straatfeesten mee op te nemen in het subsidiereglement. Buurtcomités zouden tot 250€ kunnen verkrijgen, straatfeesten tot 125€.

De buurtkermissen verhuizen naar het reglement van de gemeenschapsvormende culturele evenementen en kunnen via dat reglement de nodige ondersteuning genieten.

- ✓ **Projectsubsidies voor sportverenigingen** op te trekken:
Sportverenigingen komen in aanmerking voor projectsubsidies voor de organisatie van sportevenementen met een nationaal (minstens Belgisch kampioenschap) of internationaal karakter. We streven ernaar om ook **provinciale kampioenschappen** mee op te nemen in dit reglement.

- ✓ **Infrastructuursubsidies voor sportlokalen.** Dit moet geen groot bedrag te zijn. Wijzigingen aan of in het gebouw die impact hebben op een klimaat neutrale organisatie komen hiervoor in aanmerking.

- ✓ Het gemeentelijk subsidiereglement ter ondersteuning van jeugdmuziekfestivals uit te breiden tot een gemeentelijk **subsidiereglement ter ondersteuning van muziekfestivals/optredens.**

- ✓ De overige subsidies zoals werkingssubsidie culturele verenigingen, subsidie voor gemeenschapsvormende culturele evenementen, werkingssubsidie JK2470, werkingssubsidie jeugd, kampsubsidies, infrastructuursubsidies voor jeugdlokalen, projectsubsidie jongeren, kadervorming voor jeugd, werkingssubsidie sportvereniging, impulssubsidies voor sportverenigingen met jeugdwerk en werkingssubsidie ontwikkelingssamenwerking blijven te behouden. Werkingssubsidies dienen ook elk jaar geïndexeerd te worden.

6 Leefmilieu

Een beter leefmilieu voor een gezonde toekomst, voorkomen is beter dan genezen!!

Het is gemakkelijker gezegd dan gedaan, maar het is efficiënter, goedkoper en ook nodig om de uitstoot van CO2 te verminderen, afval te vermijden en te besparen op ons energieverbruik. Daarom moeten we de milieu- en klimaatproblemen aanpakken waar de effecten het grootst zijn, met name aan de bron.

6.1 Zorgen voor een betere luchtkwaliteit...Hoe realiseren we dat?

We blijven inzetten op een betere luchtkwaliteit. De uitstoot van broeikasgassen en vervuilende stoffen vermijden we zoveel mogelijk, of beperken we aan de bron.

- ✓ We zetten in op een **autoluwe omgeving en bekijken de mogelijkheden van autodelen e.d.**
- ✓ We voeren een **concreet fietsbeleid**, met investeringen in fietspaden en infrastructuur zoals fietsbergingen, oplaadpunten voor elektrische fietsen... en stimuleren het woon-werkverkeer per fiets.
- ✓ We **informer**en de burgers regelmatig over allerlei vormen van **energiebesparende maatregelen en samenaankopen**.
- ✓ In de dorpskern en langs de verschillende gemeentewegen voorzien we aangepaste bomen en groen waar gewenst. Een planmatige aanpak en expertise zijn nodig om de bomen goed te beheren nadat ze geplant zijn. Een **bomenbeheersplan** zorgt voor de juiste keuze van het soort boom, een goede voorbereiding van de groeiplaats, de opvolging van snoeiwerk en een betere bescherming tegen beschadiging. Dit geeft een duidelijke visie **welke bomen** er in onze gemeentestraten **nog thuishoren** en welke bomen best **vervangen worden door een meer geschikte soort**.

oplaadpunt

- ✓ We geven als gemeente het goede voorbeeld door ons **gebouwen en wagenpark** zoveel mogelijk **ecologisch** te beheren.

6.2 Een goed ruimtelijk beleid met aandacht voor hemelwater en waterlopen ... Hoe realiseren we dat?

Als dorp der zeven neten is een goed onderhoud van de grachten van cruciaal belang. Vandaar dat we hier ook sterk op willen inzetten en het zoveel mogelijk in eigen beheer willen houden.

Door een goede **opvang en infiltratie van het regenwater** door wadi's of door bufferbekkens, wordt het rioleringsstelsel ontzien. Daarnaast zetten we maximaal in op hergebruik van regenwater en op waterbesparing in de eigen gebouwen en het openbaar domein.

- ✓ Bij nieuwe verkavelingen en grote bouwprojecten moeten waterinfiltratiebekkens, wadi's en speelzones met infiltratie al in het ontwerp geïntegreerd worden.
- ✓ Bouwzones met een hoog overstromingsrisico moeten we durven herbestemmen tot bouwvrij gebied. Dat kan eventueel financieel ondersteund worden, of via een systeem van grondruil.

6.3 Een afvalbeleid dat gaat voor minder ... Hoe realiseren we dat?

Vanuit het principe **de vervuiler betaalt**, stimuleren we de Retenaar om duurzaam om te springen met aankoop van materialen, sorteren en recycleren:

- ✓ We **sensibiliseren de bevolking om samen afval te verminderen**.
- ✓ We organiseren **preventiecampagnes en acties** tegen zwerfvuil.
- ✓ We houden een actieve **handhaving rond sluikestorten**, met een strenge aanpak van de overtreders en het inzetten van een mobiele camera op probleemplaatsen.
- ✓ We stimuleren thuis composteren

Voor **Diftar** stellen we voor dat we een **voordeel geven aan alleenstaanden** door 1/3^e korting te geven aan de vaste kosten. We vinden het oneerlijk dat alleenstaanden dezelfde kost moeten dragen als een gezin. De overige tegemoetkomingen voor baby's, incontinentie en verenigingen blijven behouden.

6.4 Een structureel gezonde landbouw ondersteunen ... Hoe realiseren we dat?

De gemeente ondersteunt de landbouw bij ecologische maatregelen. We gaan actief op zoek naar win-winmaatregelen die de natuur én het landbouwbedrijf ten goede komen.

- ✓ **Waterlopen in gemeentelijk beheer** zijn goed onderhouden

- ✓ De gemeente probeert bij het realiseren van de **Europese natuurdoelen, de impact op de landbouw** in de omgeving tot een **minimum** te beperken en indien niet anders kan zoveel mogelijk te compenseren.
- ✓ Bij **uitzonderlijke weersomstandigheden ondersteunen** we getroffen bedrijven in de mate van het mogelijke **met de administratie**.
- ✓ We stimuleren acties rond **biodiversiteit** en zetten nog meer in op **korte keten**.

6.5 Dierenleed vermijden en misbruik kordaat aanpakken ... Hoe realiseren we dat?

In onze maatschappij groeit de bezorgdheid over onze omgang met dieren, en terecht. Een moderne samenleving met sterke morele waarden draagt een humane behandeling van alle levende wezens hoog in het vaandel. Dierenwelzijn is een verantwoordelijkheid die alle burgers samen moeten dragen. Retie neemt dierenwelzijn mee als een integraal onderdeel van het gemeentelijk milieubeleid.

- ✓ We zetten **informatie- en sensibiliseringscampagnes** op rond **dierenwelzijn**. Denk bijvoorbeeld aan een reglement m.b.t. het eindejaar vuurwerk, overleg met de landbouwsector, of informatiecampagnes op scholen.
- ✓ We onderzoeken waar er in de gemeente nog plaats is voor een **losloopweide voor honden** (in Retie centrum).

- ✓ In overleg met de sector van dierenartsen en vrijwilligers voor **zwerf- en huiskatten**, voeren we een permanente en **betaalbare sterilisatieactie** in. Op die manier kunnen we de zwervkattenpopulatie enigszins indijken.
- ✓ We coördineren het lokale beleid rond **dierenwelzijn** door die **bevoegdheid** expliciet op te nemen in het **schepencollege** (schepenen voor Dierenwelzijn).

- ✓ We promoten actief de verspreiding van **huisdierstickers** voor noodgevallen. Zo'n sticker moet in één oogopslag duidelijk maken welke dieren zich in de woning bevinden, zodat de hulpdiensten in geval van brand ook de huisdieren kunnen redden.

7 Mobiliteit – Openbare werken

De uitdagingen voor het mobiliteitsbeleid zijn enorm en budgettaire beperkingen dwingen tot keuzes. Enerzijds dienen we te voldoen aan wat de overheid ons opdraagt. Anderzijds staat de veiligheid van onze Retiese inwoners centraal in het (her-) aanleggen van straten en pleinen.

7.1 Riolerings- en zuiveringsgraden optrekken ruim boven de 80 procent ... Hoe realiseren we dat?

De meeste rioleringsprojecten voor de volgende legislatuur zijn reeds vastgelegd. We wensen te blijven investeren en maximaal gebruik te maken van bovenlokale subsidies.

- ✓ Rioleringsprojecten: (2019-2022)
 - Wegenis- en rioleringswerken in Kerkplein, Hoekstraat, Kabienstraat, Beekstraat, Broekstraat en Wampstraat (1.941.676€)
 - Wegenis- en rioleringswerken in Berg, Obroek, Hanenberg en Plas (2.543.856€)
 - Wegenis- en rioleringswerken in Goorstraat (761.770€)

- ✓ Rioleringsprojecten: (2023-2025)
 - Wegenis- en rioleringswerken in Nachtegaallaan, Vinkenlaan, Groenvinklaan, Lijsterlaan, Leeuweriklaan, Merellaan & Kievitlaan.

- ✓ Rioleringsprojecten: verdere toekomst
 - Er werd in 2017 een subsidieaanvraag ingediend voor Retie's Goor (Prinsenlaan en omgeving) deze staat nog niet op de subsidieplanning van VMM.

7.2 Herstellen, opmaken en vernieuwen van fietspaden, straten en pleinen ... Hoe realiseren we dat?

Binnen onze gemeentelijke technische dienst wordt reeds een **prioritaire lijst met straten** bijgehouden. Deze lijst bevat de straten waar herstellingen moeten plaatsvinden of een totaal nieuwe straat dient aangelegd te worden. We zorgen ervoor dat deze **lijst jaarlijks wordt geëvalueerd** en bijgestuurd. Ook willen we vooraf reeds duidelijke budgettaire afspraken omtrent deze investeringen.

We onderzoeken de straten die ertoe lenen en straten die belangrijke fietsverbindingen vormen om deze om te vormen tot **fietsstraten**.

Eénrichtingsverkeer creëren voor straten die veel sluijverkeer aantrekken zal de verkeersveiligheid in sommige gehuchten of sommige gebieden sterk verhogen. Bij de heraanleg van de ring rond Retie dienen we deze materie ten alle tijden ook mee te nemen in de uitwerking van het gehele verkeersbeleid in Retie.

Het **fietspad** aan de N18 (**Retie-Dessel**) wordt in 2019 nog vernieuwd. Ook het fietspad aan de N118 (**Retie-Arendonk**) zal in de loop van volgende legislatuur worden ontdubbeld. Samen met de N-VA besturen van Dessel en Arendonk blijven we deze dossiers van nabij opvolgen. We willen er ook nationaal voor ijveren om dringend werk te maken van een nieuw fietspad aan de N118 (**Retie-Geel**).

Pleinen in Retie dienen extra aandacht te krijgen. **Opfrissen** waar het kan, **heraanleggen** waar nodig. Dit wensen we te realiseren in samenspraak met de buurtbewoners. Ze kennen het gebruik van de pleintjes en weten perfect wat er wenselijk is.

8 Onderwijs

8.1 Blijvende samenwerking stimuleren over de netten heen ... Hoe realiseren we dat?

Op dit ogenblik werken de scholen rond o.a. zorg, sport, verkeer en Fair Trade al nauw samen. We wensen vanaf 2019 alle Retiese scholen onder te brengen in een lokaal overlegorgaan (in een 'onderwijsraad' met een 'onderwijsregisseur' = schepen). Zo blijft de schepen van onderwijs het centraal aanspreekpunt van de onderwijsinstellingen op het grondgebied.

Vanuit deze raad willen we dan een actieve samenwerking met alle Retiese scholen omtrent verschillende thema's creëren, alsook een structurele, werkbare opvolging in verschillende dossiers.

Zo kunnen de verschillende gemeentediensten op een constructieve, efficiënte manier werken rond een onderwijsthema.

8.2 De Gemeentelijke Basisschool blijvend ondersteunen ... Hoe realiseren we dat?

Voor de **aankoop of leasing van nieuwe methodes**, schriften en boeken alsook de algemene technische benodigdheden (aankoop materialen) schrijven we jaarlijks een werkbaar budget in. Voor de **aankoop of leasing van nieuwe methodes** stellen we een meerjarenplan op. Zo komen we niet voor verrassingen te staan en is de school elk jaar voorbereid om de nodige aankopen te kunnen verrichten.

Betreffende **ICT** dienen we het huidige ICT-bestand te **behouden en te vervangen** waar noodzakelijk. Wel steeds prijs-kwaliteit vriendelijk. Omwille van de voortdurend vernieuwende markt omtrent ICT stellen we een **duidelijke visie** op. Deze dient zicht te vertalen in een jaarlijks **wederkerend budget**. De visie linken we aan een meerjarenplan dat kan gewijzigd worden indien er nieuwe ICT-inzichten voorhanden zijn.

9 Ruimtelijke ordening

De behoefte aan woningen en voorzieningen neemt toe, onder meer door de gezinsverdunding – de vermindering van het aantal personen per gezin – en de bevolkingstoename. Als we rekening willen houden met deze maatschappelijke tendensen, is het noodzakelijk om het beleid inzake ruimtelijke ordening de goede richting uit te sturen. Er is nood aan een duidelijk en krachtig beleid dat zorgt voor een ruimtelijke ordening die de schaarse open ruimte vrijwaart. Door in te zetten op slimmer ruimtegebruik, kwaliteit en efficiëntie moeten we onze steden en dorpskernen versterken.

9.1 Verstandig verdichten, verstandig vergroenen ... Hoe realiseren we dat?

We formuleren een duidelijke ruimtelijke visie op de gemeente, met ontwikkelingskansen voor alle sectoren. In het ruimtelijk beleid ligt de nadruk op: – kernversterking met behoud van het eigen karakter; – verdichting van het bebouwde gebied; – het structureel beschermen van de open ruimte

We voeren een **activeringsbeleid voor leegstaande gebouwen** om de druk op de open ruimte te verminderen.

Het **richtlijnenhandboek omtrent meergezinswoningen** in het centrum dient **uitgerold** te worden over de gemeente. Dit geeft duidelijkheid voor ons hele dorp, voor al onze Retienaren en voor eventuele projectontwikkelaars.

- ✓ **Leefmilieu, mobiliteit en de economische leefbaarheid** van een gemeente moeten deel uitmaken van de **ruimtelijke langetermijnvisie van onze gemeente**. Ook elk groter project wordt integraal beoordeeld op het vlak van multimodale bereikbaarheid, kwalitatieve groenruimte, toegankelijkheid voor traag verkeer, economische leefbaarheid van de buurt, sociale dienstverlening en de verweving van functies: we kiezen voor een **optimaal en zuinig ruimtegebruik**.
- ✓ Mobiliteitsplannen alsook grotere bouwprojecten kunnen voor advies worden voorgelegd aan de **Gemeentelijke Commissie voor Ruimtelijke Ordening (GeCoRo)**.
- ✓ We houden in het beleid rekening met **vergrijzing en gezinsverdunding**. Er is nood aan meer kleinere, goed bereikbare en toegankelijke woningen, vlakbij de belangrijkste diensten en publiek groen. We moeten inzetten op **inbreiding – het bouwen binnen de bestaande bebouwing – en verstandig verdichten**: steeds kernversterkend en op maat van de woonomgeving.
- ✓ We merken dat het voor vele mensen niet evident is om een woonst te vinden en te houden. Er bestaat nu al een **huursubsidie**. Het **herbekijken** van deze subsidie dringt zich op. Het **budget** moet **efficiënt verdeeld** worden onder de **doelgroep**. Het moet dienen voor de mensen die het echt nodig hebben zoals daklozen, mensen in armoede en mensen die verhuizen naar een aangepaste woning omwille van een handicap. Efficiënt verdelen doen we door nieuw voorwaarden te stellen waaronder een **maximumbedrag per maand** en rekening houden met het **gezamenlijk belastbaar inkomen** er zeker bij horen.

10 Sociaal beleid

10.1 Armoede structureel aanpakken ... Hoe realiseren we dat?

Op zoek naar werk! Een job biedt nog steeds de beste garantie tegen armoede en vormt een structurele uitweg uit armoede. Dit is het rechten-en plichtenverhaal. Wie aanspraak maakt op bepaalde rechten zoals een uitkering of begeleiding moet beseffen dat er plichten tegenover staan. We zetten op lokaal niveau in op het toetsen van de werkbereidheid en sporen sociale fraude op.

- ✓ Vanuit het **O.C.M.W** begeleiden we mensen die **langdurig werkloos** zijn of gerechtigd zijn op een leefloon. De begeleiding kan bestaan uit **probleemoplossend werken** rond verslavingsproblematiek, psychologische begeleiding, zoeken naar een gepaste opleiding of taalcursus, tijdelijke werkervaring... met als finaal **einddoel** een succesvolle doorstroom naar de **reguliere arbeidsmarkt**.
- ✓ We maken gebruik van het GPMI (**geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie**): de leefloongebruiker engageert zich tot bepaalde acties om dichter bij zijn of haar einddoel te komen. Het wordt opgemaakt samen met de maatschappelijk assistent. Een actie kan zijn; het vervullen van een **gemeenschapsdienst**.
- ✓ We maken actief gebruik van het systeem **wijk-werken**. Er is reeds een cluster gemaakt rond wijk-werken met BALDEMORE om zo expertise op dit vlak te delen en te organiseren. We hebben hiervoor een coördinator voorzien binnen onze gemeente. In combinatie met wijk-werken zal in deze functie **begeleide gemeenschapsdienst** opgenomen worden.
- ✓ We koppelen de nodige **sancties** aan het **niet opvolgen** van deze **afspraken**.

10.2 Vroegtijdig detecteren van armoede zodat de problemen niet groter worden ... Hoe realiseren we dat?

- ✓ **Laagdrempelige** administratieve **ondersteuning** en alle rechten uitputten
- ✓ **Budgetbegeleiding**
- ✓ **Materiele hulpverlening** van de allerzwaksten
- ✓ **Juridische begeleiding**
- ✓ **Drughulpverlening** (in cluster met andere gemeenten)
- ✓ **Psychologische ondersteuning** (in cluster met andere gemeenten)

10.3 Een gezinsbeleid dat jonge gezinnen ondersteunt ... Hoe realiseren we dat?

Om jonge gezinnen te ondersteunen, zetten we in op:

- ✓ Voldoende, flexibele en **betaalbare kinderopvang**.
- ✓ Een plek waar ouders terecht kunnen met hun vragen en zorgen (**Huis van het kind**).

- ✓ Een **beleid** dat rekening houdt met de **veranderende samenleving** en de verschillende gezinsvormen.
- ✓ Het **stimuleren** van **gezinnen** om **actief** deel te nemen aan het **maatschappelijke leven**.

Kwaliteitsvolle kinderopvang is voor vele ouders onmisbaar om werk en gezin te kunnen combineren. We zetten dan ook in op voldoende, toegankelijke en betaalbare kinderopvang.

Het **Lokaal Overleg Kinderopvang** adviseert het gemeentebestuur over het lokaal beleidsplan kinderopvang en de uitvoering ervan, en over de uitbouw en uitbating van kinderopvang binnen de gemeente.

Zo blijven we inzetten op het aanbieden van twee maanden **betaalbare kinderopvang** in de zomermaanden via **Kei-Tof en Kikoen**.

We wensen nog extra in te zetten op kinderopvang in de andere drie vakanties (krokusvakantie, paasvakantie en herfstvakantie). Dit eventueel in combinatie met het **KidZzzKompas** (Grabbelpas) en een samenwerking met de verschillende jeugdbewegingen.

De appreciatie die we reeds aanbieden aan alle **Retiese onthaalouders** willen we bijsturen: om onthaalouders en privé mini-crèches extra te ondersteunen en nieuwe initiatieven aan te moedigen, willen we een **eenmalige starterspremie van 150 euro** voorzien en een **(speelgoed-)premie aanbieden van 75 euro per jaar** voor mini-crèches en onthaalouders.

Voor gescheiden ouders waar het kind niet gedomicilieerd is in Retie, voorzien we in een **register voor co-ouderschap** waardoor kinderen die regelmatig verblijven in de gemeente, toch kunnen genieten van het kortingstarief voor inwoners.

10.4 Een toegankelijke gezondheidszorg ... Hoe realiseren we dat?

Elke gemeente heeft zijn eigen DNA of behoefte. Door loketfuncties te herorganiseren en een nieuwe structuur te creëren, ontstaat er een zorgloket. Hierbij is voldoende zorgaanbod belangrijk. We doen dit door zelf initiatieven op te zetten zoals een poetsdienst, een dienst met warme maaltijden, serviceflats, ...

Samenwerkingsverbanden met andere gemeenten of organisaties kunnen hierin een belangrijke factor zijn. We denken dan aan een klusjesdienst, gezins- en bejaardenhulp, ...

Toegankelijkheid en eenduidigheid zijn eveneens twee sleutelwoorden in een goede gezondheidszorg. Een overzicht bieden aan enerzijds de burger en anderzijds aan hulpvragers en hulpverleners. Communicatie en informatie staan voorop.

10.5 Gezondheidsbeleid ... Hoe realiseren we dat?

- ✓ Het **bundelen van expertise** en aangaan van **samenwerkingsverbanden** met lokale gezondheidsactoren
- ✓ **Voldoende zorgaanbod** dat voor iedereen **toegankelijk** is
- ✓ Het promoten van een **gezonde levensstijl**
- ✓ Werken rond **geestelijke gezondheidszorg**
- ✓ **Acties** georganiseerd door de gemeente zijn zeer **laagdrempelig**
- ✓ De gemeente sensibiliseert rond de **registratie als orgaandonor**.

In de gemeenten is er veel kennis aanwezig bij de diverse lokale verenigingen, diensten, zorgverstrekkers en organisaties. We willen deze expertise benutten en een gezondheidsbeleid op maat van de gemeente uitwerken.

- ✓ Om een coherent beleid te creëren, worden de **bevoegdheden gezondheid, welzijn en sociale zaken** ondergebracht bij **één en dezelfde schepen**.
- ✓ Dit trekken we ook door naar de administratie: het lokale **gezondheidsbeleid** mag niet verspreid zitten over de gehele gemeentelijke administratie maar wordt toegewezen aan **één ambtenaar**

Gezond Retie zal werken rond verschillende thema's zoals sport, gezonde voeding, gezonde levensstijl, geestelijke gezondheid... Het moet hierin een **merknaam en een kwaliteitslabel** worden. Gezond Retie zal dan ook doorgetrokken worden over verschillende domeinen en verenigingen.

Een gezonde levensstijl begint bij de jeugd. We promoten **fruit- en groentedagen** tijdens de **speelpleinwerking** in juli en augustus. Ook het **tutti-frutti** project (**fruitproject op school**) krijgt een vervolg en wordt zelfs extra in de kijker gezet!

10.6 Een inclusief beleid voor personen met een beperking ... Hoe realiseren we dat?

Een echt **inclusief beleid** voor **personen met een beperking** wordt voor ons gekenmerkt door:

- ✓ **Aandacht** voor de **specifieke noden** van inwoners met een beperking **binnen elk beleidsdomein**
- ✓ **Integrale toegankelijkheid** van alle voorzieningen (gebouwen, diensten, publieke ruimte)
- ✓ **Ondersteuning van mantelzorgers** die zich belangeloos inzetten voor mensen met een beperking of zorgbehoevende ouderen. We doen dit sinds 2016 door de **dank-je-wel manden**. De geschenkmanden bevatten allerlei lekkers en ook cadeaucheques t.w.v. 50 €. Medewerkers van het OCMW bezoeken de ouderen of personen met een handicap om de mand te overhandigen. Er wordt gepolst naar de situatie en er worden samen uitnodigingen verstuurd naar de mantelzorgers. Samen kunnen ze dan genieten van het lekkers uit de mand.

Personen met een beperking vragen **niet** om een **'apart' beleid**. We kiezen daarom voor **een inclusief beleid**, waarbij aandacht voor de specifieke noden van burgers met een beperking een evidentie is binnen elk beleidsdomein. Concreet wil dit zeggen dat er in elk onderdeel van het gemeentelijk beleid aandacht is voor personen met een beperking.

Iedereen moet op een onafhankelijke en gelijkwaardige manier gebruik kunnen maken van alle voorzieningen. Daarom streven we integrale toegankelijkheid na. Dit betekent dat alle voorzieningen (gebouwen, diensten, de publieke ruimte) voor wonen, leven, werken, communicatie en informatie effectief bereikbaar, betreedbaar en bruikbaar zijn voor iedereen. We proberen personen met een beperking zoveel mogelijk te participeren aan het maatschappelijke leven door:

- ✓ **Speelpleinen toegankelijker** te maken voor kinderen met een beperking zodat zij optimaal kunnen genieten van hun kindertijd.
- ✓ Ons cultuur- en sportaanbod te voorzien van **activiteiten aangepast** aan personen met een beperking.
- ✓ De **European Disability Card** te erkennen waardoor personen met een beperking zonder discussie ook kortingstarieven kunnen krijgen voor diensten en evenementen.
- ✓ Via de Rondetafel 'Personen met een Beperking' bevragen we zowel de **digitale als fysieke bereikbaarheid** van onze dienstverlening
- ✓ Het toekennen van een sociaal pedagogische toelage voor ouders van een kind met een beperking.

- ✓ De **rolmobiel** is een dienst voor aangepast vervoer. We hebben hier een samenwerking met Welzijnszorg Kempen (een vereniging van 27 O.C.M.W.'s in de Kempen). Er is nog een samenwerking tot eind 2019. Als gemeente wensen we zoveel mogelijk begunstigen te bereiken; flexibiliteit en betaalbaarheid van deze dienstverlening is van essentieel belang. We bekijken of er nog andere en betere manieren zijn om deze dienstverlening te verzekeren binnen de regio.

10.7 Een onbezorgde oude dag voor onze senioren ... Hoe realiseren we dat?

We passen resoluut voor het negatieve beeld van ouderen als louter zorgbehoevenden. We vertrekken vanuit de mogelijkheden van ouderen en niet van wat ze niet meer kunnen. Ouderen willen een actieve rol spelen in onze maatschappij. Niet voor niets zetten senioren zich vaak in als vrijwilliger en/of nemen ze deel aan sociale of culturele activiteiten in onze gemeenten. We zetten dan ook in op actief ouder worden door vrijwilligerswerk te ondersteunen.

Wij zorgen voor een onbezorgde oude dag in Retie door:

- ✓ **Vrijwilligerswerk door senioren** te stimuleren en een waaier aan ontplooiingsmogelijkheden te voorzien
- ✓ **Eenvoudige toegang** tot alle beschikbare en relevante **informatie** over het aanbod voor ouderen
- ✓ Het mogelijk maken van **zo lang mogelijk thuis** te wonen

10.8 Strijd tegen vereenzaming en sociaal isolement ... Hoe realiseren we dat?

Eenzaamheid is iets dat iedereen kan treffen: jong, oud, rijk of arm, alleenstaande, werklozen, mensen in armoede. Er is geen pasklaar antwoord voor. Vanuit de gemeente moeten we structurele maatregelen nemen en we wensen hier ook de partijpolitiek te overstijgen door een oproep te doen aan de andere politieke partijen om samen met ons de ideeën te bundelen. We wensen dit te doen omdat we dit zo belangrijk vinden. Iedereen moet zich goed voelen binnen onze gemeente.

Het verlies van een partner of naaste familieleden of vrienden, het minder goed ter been zijn of andere ouderdomskwalen, kunnen ertoe leiden dat ouderen meer op zichzelf terugplooiën. Ze nemen niet meer actief deel aan onze maatschappij, kampen met eenzaamheidsgevoelens of komen terecht in sociaal isolement. De **gemeente** speelt een **belangrijke rol** in het tijdig **detecteren en ondersteunen** van ouderen die (dreigen te) **vereenzamen** of **sociaal geïsoleerd** raken.

We pakken dit aan door **tweesporenbeleid** te voeren:

1. **Detectie: een meldpunt:** iedereen kan daar melding maken zowel hulpverleners, buurtbewoners, artsen, minder mobiele centrale, ...
2. **Ondersteuning: door telefooncirkels:** we maken een vrijwilligersgroep die eventueel kan aanleunen bij onze minder mobiel centrale (misschien kunne deze beide taken uitvoeren) waarbij vrijwilligers op regelmatige tijdstippen mensen opbellen voor een praatje aan de telefoon en daaruit kan ook een bezoek volgen. Indien nodig kan een bezoek volgen door de sociale dienst.

We stimuleren sociaal contact via sport – en verenigingsleven. Via het O.C.MW is er de socio-culturele ondersteuningspremie die nu reeds een financiële tussenkomst geeft in lidgelden.

10.9 Een sociaal woonbeleid ... Hoe realiseren we dat?

We houden rekening met de **sociale draagkracht van de gemeente**. We zorgen voor het door Vlaanderen bepaalde aantal sociale woningen. Met renovatieplanning maken we dat de bestaande sociale woningen kwalitatief hoogstaand blijven.

We moedigen private verhuurders aan om hun panden te verhuren via een **Sociaal Verhuurkantoor (SVK)**. Door de gegarandeerde betaling en herstellingen door het verhuurkantoor, kan de eigenaar zijn pand zonder zorgen verhuren. Bovendien krijgt de huurwoning ook nog een sociale functie.

We **volgen (leegstaande en) verwaarloosde woningen van nabij op** en zetten de eigenaars aan om die woningen opnieuw op de markt te brengen. Voor hardleerse eigenaars die hun huizen niet aan de minimumnormen willen aanpassen, voeren we een heffing in. Dat geld gebruiken we om een positief beleid te voeren voor het renoveren van woningen.

Het **Lokaal Opvanginitiatief (LOI)** schakelen we in voor dringende lokale sociale noden zoals **crisisopvang**

We zorgen voor een **samenwerking tussen de lokale woonactoren**: gemeente, OCMW, SVK, SHM, ...

- ✓ We controleren de naleving van het lokaal toewijzingsreglement voor sociale huisvesting. De **verplichting om Nederlands te leren is cruciaal** om volwaardig te kunnen deelnemen aan onze samenleving, en voor een leefbare gemeente. We volgen de naleving van de **taal- en inburgeringsvoorwaarden** van nabij op.
- ✓ In samenspraak met de huisvestingsmaatschappijen, de sociale diensten en (eventueel) de lokale politie pakken we overlast, misbruiken en domiciliefraude aan.

11 Veiligheid

11.1 Investeren in veiligheid ... Hoe realiseren we dat?

We onderzoeken de noodzaak van het **plaatsen van camera's op openbare plaatsen**. We merken dat ook in Retie de laatste jaren meerdere kleine diefstallen of misdrijven gebeuren op openbare plaatsen. We onderzoeken of het plaatsen van bewakingscamera's op verschillende openbare plaatsen een halt kan toeroepen aan deze kleine criminaliteit.

Het systeem van de **Gemeentelijke Administratieve Sancties (GAS)** heeft in de praktijk zijn nut al bewezen, op voorwaarde dat de sanctie met gezond verstand wordt toegepast. GAS maken het mogelijk om strafbare feiten die niet tot de prioriteiten van het parket behoren, zoals sluikstorten, toch te bestraffen. Voor N-VA Retie moet de weg van de doordachte nultolerantie verder worden bewandeld. Een absurde GAS, zoals voor het eten van een broodje op de trappen van de kathedraal of voor het zitten op de leuning van een bank in het park, moet uiteraard vermeden worden. Het is noodzakelijk om de bestaande GAS-reglementen bij de start van een nieuwe legislatuur te **evalueren** en **bij te sturen** waar nodig.

De gemeente kan ook kiezen om **alternatieve maatregelen** als GAS op te leggen. Zo'n alternatieve maatregel kan bestaan uit een gemeenschapsdienst, in de vorm van een onbetaalde prestatie van maximum 30 uren voor meerderjarigen en 15 uren voor minderjarigen. Enerzijds kan het uitvoeren van **gemeenschapsdienst** voor de gemeente bijkomende lasten betekenen, maar anderzijds kan het in bepaalde gevallen een adequate maatregel zijn om recidief gedrag te voorkomen. Iemand die zich schuldig heeft gemaakt aan sluikstorten een dag laten meedraaien tijdens het ophalen van zwerfvuil is hier een schoolvoorbeeld van. Ook het verplicht volgen van een **opleiding** kan een **alternatieve maatregel** zijn – net als **bemiddeling**, waarbij de overtreder de mogelijkheid krijgt om de veroorzaakte schade te herstellen.

12 Vrije tijd

Vrije tijd vormt mee de gemeenschap!

Van een gemeente een gemeenschap maken, dat is voor ons de echte uitdaging. Het belang van het sociale weefsel in buurten en wijken kan niet onderschat worden. Een gemeente, wijk of buurt die aan elkaar hangt:

- ✓ Zet dingen in beweging;
- ✓ Heeft bewoners die mekaar aanspreken bij problemen (bv. lawaaioverlast, overhangende bomen, ...) in plaats van meteen naar de rechter of de politie te stappen;
- ✓ Zorgt voor de nodige sociale controle en vergroot het veiligheidsgevoel;
- ✓ Zorgt voor gelukkigere en gezondere bewoners.

Wat mensen in hun vrije tijd doen, kan perfect bijdragen aan de versterking van deze sociale cohesie. Denk maar aan het verenigingsleven, het vrijwilligerswerk, de buurt- en wijkwerking, de jeugdwerking en het culturele en sportieve aanbod in de gemeente. Allemaal ideale en noodzakelijke bouwblokken om mensen bij elkaar te brengen en hun banden te versterken.

12.1 De gemeente als samenhangende gemeenschap ... Hoe realiseren we dat?

Sterke buurten en wijken zijn de basis van een gelukkige lokale gemeenschap. De cohesie binnen buurten en wijken bevorderen is daarom erg belangrijk. Wij willen dan ook het subsidieproject '**Buurt in de kijker**' dat reeds voor onze kermiscomités bestaat **uitbreiden**. Dit door wijk-, buurt- en straatfeesten mee op te nemen in het subsidiereglement. Buurtcomités zouden tot 250€ kunnen verkrijgen, straatfeesten tot 125€.

Het verenigingsleven wordt blijvend ondersteund met infrastructuur, logistieke steun, informatiedoorstroming via gemeentelijke kanalen, een gepaste subsidiëring, gratis advies inzake administratieve verplichtingen... Ook zal er bekeken worden of de logistieke ondersteuning kan worden uitgebreid met de **aankoop van werfhekken**.

Gemeente/OCMW gaat **actief op zoek** naar **vrijwilligers**. Ook blijven we tweejaarlijks onze **vrijwilligers trakteren** op een feestelijke receptie voor al haar vrijwilligers. De ideale manier om hen die zich belangeloos inzetten in de bloemetjes te zetten.

De gemeente **herwaardeert de wekelijkse markt**. Bijkomend maakt ze werk van de organisatie van een occasionele boerenmarkt of markt met streekproducten.

De gemeente neemt als organisator bepaalde initiatieven in handen. Zomer in Retie is reeds een traditioneel evenement in juli. Andere tradities, zoals **Krik-Krak**, **Sinte-Mette**, **Goriën en driekoningen zingen**, moeten blijven ondersteund te worden. Zo dienen we te brainstormen om deze tradities aantrekkelijk te maken en te behouden. Voorbeeld: een bus inleggen tussen de verschillende Sint-Maartenvuren kan ons op meerdere locaties brengen, en kan een bezoekje aan een Sint-Maartenvuur **aantrekkelijker maken**.

12.2 De gemeente ondersteunt als partner ... Hoe realiseren we dat?

We willen optreden als katalysator van initiatieven en niet per se als trekker. Als ondersteuner en partner in plaats van degene die alles tot in de puntjes bedenkt en uitwerkt. De burgers en hun verenigingen zijn zelf immers de beste en creatiefste producenten. Een overheid die een goede partner wil zijn, zorgt natuurlijk voor een efficiënte, klantgerichte dienstverlening met zo min mogelijk administratieve rompslomp.

- ✓ Via **adviesraden** houden we het contact met het verenigingsleven en behouden we transparantie over doelstellingen en budgetten. We erkennen de netwerkfunctie van adviesraden en gaan met hen in dialoog over 'vrije tijd' in de gemeente.
- ✓ We erkennen het toenemende **belang van losse en tijdelijke structuren**. We evolueren mee met deze trend en gaan we met hen in dialoog. We gaan hierbij projectmatig te werk, bv. per wijk of per thema.
- ✓ We treden op als **netwerkondersteuner** door verenigingen en initiatieven met de vaste (adviesraden) en losse structuren in contact te brengen. Alsook **workshops** te organiseren die voor allen zeer interessant kunnen zijn. Workshops rond

‘brandpreventie’ alsook ‘Eerste Hulp Bij Ongevallen’ kan steeds een meerwaarde betekenen voor verschillende Retiese vrijetijdsverenigingen.

- ✓ We staan financieel open voor **(nieuwe) initiatieven**. Bijvoorbeeld door financiële middelen te verschuiven naar **subsidies** waarmee we projecten kunnen ondersteunen. Concreet kunnen we hierbij bijvoorbeeld denken aan de ‘kerstmarkt’ in Retie waar vele Retiese verenigingen aan deelnemen.

12.3 Actieve participatie ... Hoe realiseren we dat?

Een samenleving waarin iedereen participeert is een gelukkigere en meer weerbare samenleving. We streven dus naar een hoge participatiegraad door lage drempels. We zetten kinderen, jongeren en ouderen ertoe aan om de stap te zetten naar het verenigingsleven en om dat ook op langere termijn te blijven doen.

We blijven inzetten op een **sterk verenigingsleven**. De activiteiten van de verschillende verenigingen blijven een **prominente plaats** krijgen in het gemeentelijk informatieblad en op de website.

12.4 Ruimte en infrastructuur voor vrije tijd ... Hoe realiseren we dat?

Om je **vrije tijd** optimaal te kunnen beleven, is er nood aan de plaats en de middelen om dat te kunnen doen. De gemeente voorziet hiervoor reeds **ruimte en infrastructuur**. De **aankoop van werfhekken** kan een meerwaarde betekenen voor vele organisaties.

Ook **samenwerking** met andere verenigingen en andere gemeenten, het bieden van **topkwaliteit, respectvolle behandeling** en **multifunctioneel gebruik** zijn hierbij belangrijke principes.

We **bestuderen** het gebruik van **gemeenschapscentrum Den Dries**. We merken dat nieuwe gebruikers of verenigingen die geen vaste datum hebben vaak niet meer terecht kunnen in GC Den Dries. We onderzoeken of we aan deze doelgroep een **alternatief** kunnen **aanbieden** eventueel in samenwerking met een **(ver-)nieuw(d) jeugdhuis**.

12.5 Een kwalitatief sportbeleid voor iedereen ... Hoe realiseren we dat?

Sport is erg belangrijk als **sociaal bindweefsel**. Participatie is hier opnieuw een hele belangrijke factor. De interacties binnen een sportclub bevorderen de sociale integratie in de lokale gemeenschap. Dat kan door zelf mee te sporten, maar ook door je als vrijwilliger te engageren binnen een sportclub. Wij willen daarom een aangenaam sportklimaat creëren waarbinnen **sport zijn sociale, gezondheid- en gemeenschap bevorderende rol** kan spelen. De gemeente moet mee een regierol opnemen om zoveel mogelijk Retienaren te stimuleren, activeren en begeleiden tot een kwaliteitsvolle sportbeleving in hun omgeving.

- ✓ De sporthal en het gemeentepark wordt tweemaal per jaar omgedoopt tot een **'kinder-sport-paradijs'** waar kinderen zich kunnen uitleven in verschillende sporten. De bedoeling is om kinderen laten kennismaken met alle mogelijke sporten in Retie (+ omliggende gemeentes). Dit initiatief kan hand in hand gaan met het huidige 'Multimove'.
- ✓ **Gezond Retie** zal werken rond verschillende thema's zoals sport, gezonde voeding, gezonde levensstijl, geestelijke gezondheid...
- ✓ **We digitaliseren alle Retiese sportclubs**. Zo kan elke Retienaar via een interactieve manier op zoek gaan naar een sport van zijn of haar keuze, naar een sport voor de zoon of de dochter, naar een sport die past bij een gepensioneerde of naar een sport voor mensen met een beperking.

Sport in Retie is breed gedragen, kwaliteitsvol en professioneel. Maar, de gemeente is niet de enige verantwoordelijke voor het lokale sportaanbod. Er zijn talloze sportclubs die veel meer betekenen voor het sportweefsel in de gemeente dan het gemeentebestuur. Het is daarom belangrijk hun kennis en expertise te valoriseren en hen bij het beleid en de uitvoering ervan te betrekken. We streven zo naar een breed gedragen en kwalitatief sportbeleid en -aanbod.

- ✓ We gaan voor een **geoliede samenwerking tussen alle lokale sportactoren** binnen de gemeente. De sportdienst neemt de regierol op om via de sportraad een netwerk te creëren vanuit een goed uitgewerkte visie.

- ✓ Via deze samenwerking zorgen we ervoor dat blinde vlekken in het aanbod worden weggewerkt. We creëren zo een aanbod op maat, waarbij iedereen een sport kan terugvinden die bij hem of haar past, zowel in een georganiseerde als in een licht-georganiseerde context.
- ✓ We **focussen onze subsidiereglementen op kwaliteit, jeugdopleiding en professionele omkadering**. Versnippering trachten we te vermijden en we stimuleren samenwerking of samengaan van lokale sportclubs. De werkingssubsidies worden jaarlijks geïndexeerd.

Zonder de juiste infrastructuur kunnen mensen niet op een kwalitatieve manier aan sport doen. Een middelmatige infrastructuur vinden wij niet voldoende. Onze infrastructuur moet top zijn. Intergemeentelijke samenwerking kan daarbij ook belangrijk zijn.

- ✓ **We investeren in een gemeentelijk sportinfrastructuur**. Het opvolgen van de realisatie van **sportpark Vossekot** is hierin zeer belangrijk alsook de **verdere inplanting van de gehele site**.

- ✓ Naast de klassieke georganiseerde sportvormen die in sporthallen of op grasvelden worden beoefend, kent de **licht-georganiseerde sport** de laatste jaren een sterke groei. Voor die nieuwe sportvormen hebben we blijvende aandacht. Denk maar aan onze verlichte Finse piste, het skateterrein, ... of simpelweg het sport- en beweegvriendelijk inrichten van de openbare ruimte. We dienen via de sportraad te kunnen inspelen op dergelijke nieuwe initiatieven. **E-sport** mag hierin niet vergeten worden.
- ✓ Bestaande **sportpleinen** in Retie **frissen we op** waar nodig en brengen we deze in **kaart**.

12.6 Een gemeenschapsvormend cultuurbeleid ... Hoe realiseren we dat?

Steden en gemeenten zijn het best geplaatst om de lokale culturele dynamiek en creativiteit op te pikken en stimuleren, omdat zij het dichtst bij de mensen staan. Cultuur brengt mensen samen en draagt bij tot hun verbondenheid. Cultuur wordt immers best niet opgelegd vanuit een hoge ivoren toren, maar is toegespitst op waar de mensen echt van houden en interesse in tonen. Cultuur vormt mee onze identiteit. Daarom is participatie van de mensen zeer belangrijk: we brengen de mensen niet alleen naar cultuur, we brengen ook cultuur naar de mensen

- ✓ Bij het intekenen van een sociaal huis, gelinkt aan het gemeentehuis, dienen we zeker ook de nood en wens aan een **nieuwe bibliotheek** mee op te nemen. **De bibliotheek van de toekomst** in Retie bevat niet enkel een rek met boeken of een inleverbus, maar is een gebouw met een ontmoetingsplaats om te studeren, te lezen, te debatteren, cursussen te volgen, tentoonstellingen te bezichtigen,...
Een kennis- en informatiecentrum waar iedereen kan binnenlopen en gebruik kan maken van wat de bibliotheek te bieden heeft, zowel fysiek als digitaal.
- ✓ Wij vinden kunst in de openbare ruimte een belangrijk deel van een lokaal **laagdrempelig kunstenbeleid**. Kwaliteit staat hierbij voorop. In de gemeente loopt er heel wat cultureel talent rond. De gemeente hoeft dus zeker niet alles zelf te doen. Het is net de kunst om een omgeving te creëren waarin de **lokale kunstenaars en culturele verenigingen** hun talenten zelf het best kunnen laten zien. Het gemeentehuis kan hier als gebouw bijvoorbeeld perfect voor fungeren.
- ✓ We creëren een **platform van vrijwilligers** waar jongeren, muzikanten, organisatoren... bij **terecht kunnen met vragen** etc. (voorbeeld: laagdrempelig tips geven/counseling, ...)

12.7 Een beleid voor kinderen, tieners en jongeren ... Hoe realiseren we dat?

We beseffen allemaal ten volle dat onze Retiese jeugd de toekomst is van ons dorp. Hoe er over twintig jaar zal gesproken worden over onze gemeente ligt in hun handen. Daarom vinden we het zeer belangrijk dat er ook voor de Retiese kinderen en jongeren een beleid op maat wordt geschreven.

- ✓ We blijven inzetten op een actief sport/jeugd/cultuur aanbod in de vakanties. Zo worden onze Retiese kinderen onttrokken van hun vertrouwde omgeving alsook van hun TV. **Actief (buiten) spelen** zal hier de rode draad vormen doorheen alle vakanties.
- ✓ De **tienerdagen** georganiseerd door de jeugdclub van Retie in samenwerking met de gemeente wordt nog verder uitgebreid.
- ✓ **Een (ver-)nieuw(d) jeugdhuis** dat **multifunctioneel** kan gebruikt worden. Ook zal de **jeugdclub opgevolgd** worden door een vrijwilliger (liefst een ex-lid, of een groep ex-leden) net zoals dat al bij Chiro, Scouts of KLJ gebeurt. Dit dient zeker niet om zich bezig te houden met de werking, of alles aan te sturen maar hen alleen bij te staan bij eventuele vragen of opmerkingen!

○ N-VA Retie

1	PELCKMANS Kristel
2	WYNANTS Thomas
3	DE VOS Ann
4	STESSENS Paul
5	MOONS Nathalie
6	MERMANS Kris
7	MAES Veronique
8	SMETS Noël
9	WILLEMS Nancy
10	PAESHUYSE Olivier
11	DE BECK Marloes

12	VAN GESTEL Wim
13	BAEYENS Dorien
14	LEYS William
15	JANSENS Jan
16	DE BLOCK Carla
17	VLAYEN Lode
18	GOOVAERTS Vera
19	VAN HECKE Bruno
20	MEEUS Martha
21	VERMEIREN Dieter

